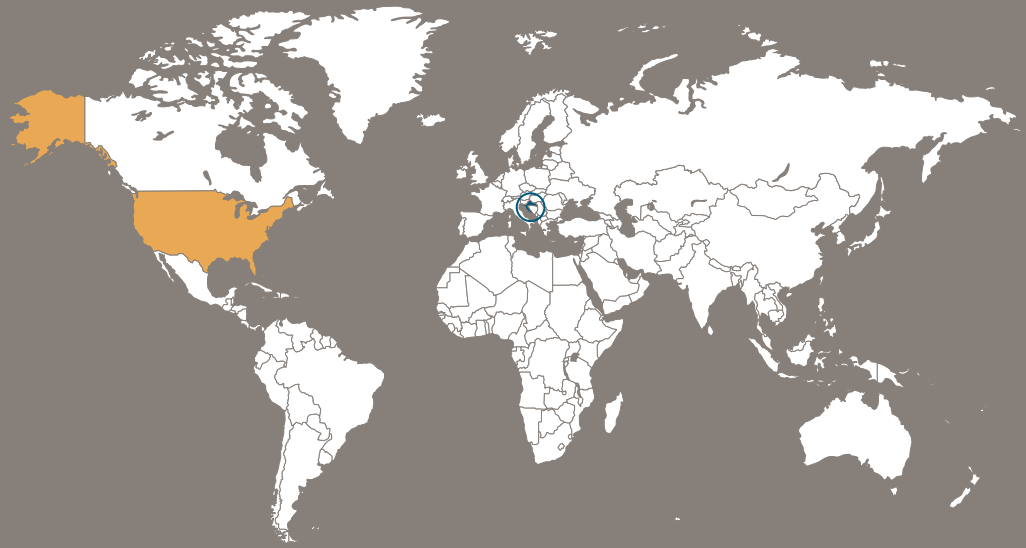

HRVATSKA
GOSPODARSKA
KOMORA

UGOVORI O IZBJEGAVANJU DVOSTRUKOG OPOREZIVANJA U KONTEKSTU POTPISIVANJA UGOVORA SA SAD-om

Prosinac 2018.

Izdavač Hrvatska gospodarska komora

Za izdavača Luka Burilović

Pripremio Sektor za financijske institucije i ekonomske analize

Odjel za makroekonomske analize

Tel.: +385 (0)1 4828 373

E-mail: makroekonomija@hgk.hr

Web: hgk.hr

Prijelom INTERGRAFIKA TTŽ, Zagreb

Zagreb, prosinac 2018.

Sadržaj

Uvod.....	3
Dvostruko oporezivanje – Europska unija.....	3
Dvostruko oporezivanje – Hrvatska	4
Dvostruko oporezivanje – SAD.....	5
Postojeći gospodarski odnosi Hrvatske i SAD-a.....	7
Razlozi za potpisivanje sporazuma sa SAD-om	8
Postojeće aktivnosti oko potpisivanja sporazuma	10
Zaključno	10
KRATICE	12

Uvod

Dvostruko oporezivanje, pojednostavljenim rječnikom rečeno, nastaje kada se na oporezive transakcije više puta plati porez. Ono može biti pravno ili ekonomsko. Pravno je kada ista osoba za isti dohodak dva puta plati porez, a do ekonomskog dolazi kada više sudionika u pojedinoj transakciji plati porez na tu istu transakciju. Najčešći je primjer ekonomskog dvostrukog oporezivanja kada tvrtka plaća porez na dobit, a potom porez plaćaju i dioničari na dividendu isplaćenu iz te oporezovane dobiti. Do dvostrukog oporezivanja može doći unutar zemlje, ako različite razine vlasti propišu poreze na isti dohodak ili kapital, ili u međunarodnim odnosima kada su dohodak ili kapital predmet oporezivanja u dvije zemlje. Naime, često se javlja situacija da jedna zemlja oporezuje dohodak poreznog obveznika po kriteriju njegova nastanka, a druga po kriteriju prebivališta ili uobičajenog boravišta primatelja istog dohotka.

Zbog toga u međunarodnim odnosima postoje sporazumi o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja koji se odnose na oporezivanje dohotka, dobiti i imovine, a kojima se točno definira predmet oporezivanja za pojedinu državu potpisnicu tog sporazuma (moguća je i raspodjela oporezivanja istog predmeta oporezivanja po dogovorenim postocima). Često je rješenje da zemlja u kojoj je obveznik poreza rezident ne naplaćuje porez na dohodak koji je već bio predmet oporezivanja u inozemstvu ili odobrava odbitak od poreza u visini iznosa poreza plaćenog u inozemstvu. S druge strane, ekonomsko dvostruko oporezivanje može se izbjeći na više načina, a uobičajeni su načini sustav odbitka dividende, sustav imputacije ili sustav odvojenih poreznih stopa.

Kako i pravno i ekonomsko dvostruko oporezivanje smanjuju privlačnost investicija, pa i inozemnih izravnih ulaganja, tako sporazumi o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja kao i navedeni sustavi predstavljaju važno sredstvo za poticanje i zaštitu investitora te stvaranje stabilnog poslovnog okružja. Sporazumi su također sredstvo iskazivanja suradnje, ali i razmjene informacija o poreznim obveznicima radi sprečavanja izbjegavanja plaćanja poreza. Stoga je njihovo značenje znatno šire od same raspodjele naplate poreza.

Dvostruko oporezivanje – Europska unija

Do najčešće situacije potencijalnog dvostrukog oporezivanja unutar EU dolazi kod oporezivanja dohotka, odnosno u slučajevima kada stanovnik EU živi u jednoj državi članici, a radi u drugoj, u slučaju kratkotrajnog obavljanja posla u inozemstvu, u slučaju da stanovnik jedne države članice živi i aktivno traži posao u drugoj, a prenio je naknadu za nezaposlenost iz matične države te u slučaju primanja mirovine iz drugih članica. Međutim, kako su među članicama potpisani brojni sporazumi o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja, tako se najčešće iznos poreza uplaćen u članici zaposlenja oduzima od iznosa poreza koji se plaća u državi boravišta ili se dohodak ostvaren u članici zaposlenja potpuno oslobađa poreza u članici boravišta. Pritom treba napomenuti da su porezne stope u tim državama članicama često različite, pa će poraz na dohodak u konačnici biti plaćen po stopi članice u kojoj je ona viša. S druge strane, problemi dvostrukog oporezivanja među članicama EU i trećih zemalja prisutni su u obliku u kojem su prisutni i među svim zemljama izvan EU.

Naime, premda postoje određene pravne odredbe i smjernice koje se tiču zajedničke porezne politike na razini EU, članice EU samostalne su u uspostavi sporazuma o izbjeg-

gavanju dvostrukog oporezivanja s drugim članicama ili zemljama izvan Unije. Stoga sporazumi uspostavljeni prije pristupanja u članstvo EU vrijede i u razdoblju nakon pristupanja, dok novopotpisani sporazumi pojedinih članica nemaju utjecaja na preostale članice. Drugim riječima, potpisivanje sporazuma o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja ovisi o pojedinačnim državama i ne može ih se na to prisiliti pravilima EU. Popis svih sklopljenih sporazuma po članicama učestalo se mijenja, kod nekih zemalja su potpisani, ali nisu u primjeni, a za neke je članice teže pronaći podatke, ali se može navesti da je prosječan broj sporazuma kod članica EU10, s kojima se Hrvatska najčešće uspoređuje, približno sedamdeset, pri čemu je taj broj najveći kod Poljske (89), a najmanji kod Litve (54). S obzirom na to da je u ovoj analizi poseban osvrt na Sjedinjene Američke Države, treba napomenuti da sve članice EU, pa tako i EU10, osim Hrvatske, imaju potpisane sporazume s tom zemljom.

Dvostruko oporezivanje – Hrvatska

U Hrvatskoj je kao i u drugim zemljama prisutan problem destimulirajućeg utjecaja dvostrukog oporezivanja na kretanje radne snage i kapitala, koji se rješava potpisivanjem sporazuma o njegovu izbjegavanju. Trenutno su u primjeni 63 sporazuma, od kojih su neki naslijeđeni još od bivše države, dok je posljednji, s Vijetnamom, u primjeni od srpnja ove godine. Pritom su u primjeni sporazumi o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja sa svim članicama Europske unije osim s Ciprom, a većina tih sporazuma je u primjeni iz razdoblja prije pristupanja Hrvatske u članstvo EU. Izuzetak su samo sporazumi s Portugalom, Ujedinjenim Kraljevstvom i Luksemburgom.

Sporazumi o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja s pojedinim zemljama razlikuju se po obuhvatu i poreznim stopama koje su dogovorene, a već se na prvi pogled razlikuju oni sporazumi kojima je regulirano samo oporezivanje dohodaka i oni kojima je regulirano oporezivanje dohodaka i imovine. Svaki sporazum točno navodi koji su porezi u zemljama potpisnicama predmet sporazuma te se definira koja država potpisnica ima pravo oporezivanja, kako se raspodjeljuju porezi ili koliki je najviši iznos oporezivanja. Primjerice, u sporazumu Hrvatske i Češke definira se da država u kojoj se isplaćuje dividenda rezidentu druge države ima na tu dividendu pravo naplatiti porez, ali u najvišem iznosu od 5% bruto iznosa dividende.

Primjer: DIO UGOVORA O IZBJEGAVANJU DVOSTRUKOG OPOREZIVANJA RH I ČEŠKE REPUBLIKE

Članak 15. NESAMOSTALNI RAD

1. U skladu s odredbama članaka 16., 18., 19. i 20. plaće i slična primanja, koje rezident države ugovornice ostvaruje od nesamostalnog rada, oporezuju se samo u toj državi, osim kada se radi o nesamostalnom radu u drugoj državi ugovornici. Ako se radi o takvom nesamostalnom radu, primanje koje se od toga ostvaruje može se oporezivati u toj drugoj državi.

2. Neovisno o odredbama stavka 1., primanje koje rezident države ugovornice ostvaruje od nesamostalnog rada u drugoj državi ugovornici oporezuje se samo u prvo spomenutoj državi, ako su svi sljedeći uvjeti zadovoljeni:
 - a) ako primatelj boravi u drugoj državi u razdoblju ili razdobljima koja ukupno ne traju duže od 183 dana u bilo kojem 12 mjesečnom razdoblju koje počinje ili završava u dotičnoj kalendarskoj godini
 - b) ako primanje isplati poslodavac koji nije rezident druge države ili se ona isplate u njegovo ime
 - c) ako primanje ne tereti stalnu poslovnu jedinicu ili stalno sjedište koja poslodavac ima u toj drugoj državi.
3. Pri izračunavanju razdoblja navedenog u stavku 2. a), uračunavaju se sljedeći dani:
 - a) svi dani stvarne nazočnosti uračunavajući dane dolaska i odlaska
 - b) dani utrošeni izvan područja države u kojoj obavlja djelatnost, kao subote i nedjelje, državni praznici, praznici i poslovna putovanja izravno povezana s nesamostalnim radom primatelja u toj državi, a poslije kojih bi ta djelatnost bila ponovno nastavljena na području države u kojoj obavlja djelatnost.
4. Neovisno o prethodnim odredbama ovoga članka, primanja ostvarena od nesamostalnog rada na brodu, zrakoplovu ili riječnom brodu u prometu na unutarnjim plovnim putovima, koji se koriste u međunarodnom prometu, mogu se oporezivati u državi ugovornici u kojoj se nalazi sjedište stvarne uprave društva.

Dvostruko oporezivanje – SAD

S obzirom na to da je SAD snažno uključen u globalne gospodarske odnose, unatoč aktualnom trgovinskom ratu s najvećim vanjskotrgovinskim partnerima, SAD u primjeni ima znatan broj sporazuma o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja, točnije njih 68. Pritom su u primjeni sporazumi sa svim članicama Europske unije, osim s Hrvatskom. Neki od njih, poput onih s Danskom i Grčkom, datiraju još iz sredine prošlog stoljeća, a posljednji su zaključeni s Bugarskom i Maltom 2007., odnosno 2008. godine.

Kao što je prethodno navedeno, SAD se nalazi među zemljama koje globalno privlače najviše inozemnih investicija, točnije, prema raspoloživim je podacima drugi. Pritom ima zaključene sporazume o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja s gotovo svim najvećim investitorima, osim sa Singapurom s kojim sporazum pokriva samo poslovanje brodarskih i avionskih kompanija. Među najvećim se investitorima u SAD nalaze i neke članice EU, pri čemu je ukupno najveći investitor Ujedinjeno Kraljevstvo koje zbog povijesnih razloga, ali i zbog geografske pozicije ima tradicionalno dobro razvijene gospodarske odnose sa SAD-om.

Najveći investitori u SAD (FDI), stanje na kraju 2017., milijuni USD

Zemlja	Iznos, u milijunima USD	Sporazum o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja sa SAD-om	Godina početka primjene*
Ujedinjeno Kraljevstvo	540.922	DA	1975./2001.
Japan	469.047	DA	1971./2003.
Kanada	453.127	DA	1980.
Luksemburg	410.729	DA	1962./1996.
Nizozemska	367.145	DA	1992.
Njemačka	310.190	DA	1989.
Švicarska	309.363	DA	1996.
Francuska	275.470	DA	1994.
Irska	147.834	DA	1997.
Belgija	103.451	DA	1970./2006.
Španjolska	74.716	DA	1990.
Australija	66.736	DA	1982.
Koreja	51.770	DA	1976.
Švedska	50.902	DA	1994.
Kina	39.518	DA	1984.
Italija	29.285	DA	1984./1999.
Norveška	26.035	DA	1971.
Singapur	22.360	NE	-
Meksiko	18.011	DA	1992.
Danska	17.974	DA	1948./2000.

Izvor: The Internal Revenue Service

*kod većine država su naknadno napravljene dorade sporazuma ili su potpisani novi sporazumi

Sjedinjene Američke Države su ujedno veliki investitor prema inozemstvu, po čemu su snažno prisutne i na području Europske unije. Točnije, 54% ukupnih investicija iz SAD-a usmjereno je prema članicama EU. Pritom se prema podacima američkog Ureda za ekonomske analize (BEA) najveći dio investicija odnosio na holding kompanije, odnosno tvrtke koje se osnivaju radi kupovine udjela i upravljanja u drugim tvrtkama. Najveći iznosi takve vrste ulaganja ostvareni su prema Luksemburgu i Nizozemskoj, koji su ujedno najveći „primatelji“ FDI-ja iz SAD-a.

Iznos investicija, naravno, nije realno promatrati samo kroz apsolutne iznose u američkim dolarima jer se članice EU znatno razlikuju po veličini svojih gospodarstava. Primjerice, BDP Hrvatske čini tek 0,3% ukupnog BDP-a EU. Stoga je osjetno realniji pokazatelj iznos stranih ulaganja, u ovom slučaju američkih, po glavi stanovnika, a taj iznos pokazuje loš položaj Hrvatske u odnosu na druge članice EU. Odnosno, Hrvatska po vrijednosti tih ulaganja zauzima pretposljednje mjesto među članicama i manji iznos FDI-ja SAD-a per capita bilježi samo Latvija. Postoji niz razloga zašto je to tako, koji se odnose i na ukupan FDI iz svih zemalja, ali može se pretpostaviti da je jedan od razloga niske razine investicija iz SAD-a i nepostojanje sporazuma o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja.

FDI SAD-a po članicama EU, stanje na kraju 2017.

Zemlja	FDI, u milijunima USD	Broj stanovnika, procjena Eurostata za 1.1.2017.	Ukupna inozemna ulaganja SAD-a per capita, USD
EU28	3.244.095	511.522.671	6.342
Luksemburg	676.418	590.667	1.145.177
Irska	446.383	4.784.383	93.300
Nizozemska	936.728	17.081.507	54.839
Ujedinjeno Kraljevstvo	747.571	65.808.573	11.360
Belgija	54.954	11.351.727	4.841
Švedska	34.622	9.995.153	3.464
Danska	13.873	5.748.769	2.413
Cipar	1.650	854.802	1.930
Njemačka	136.128	82.521.653	1.650
Malta	601	460.297	1.306
Francuska	85.572	66.989.083	1.277
Austrija	7.819	8.772.865	891
Mađarska	7.131	9.797.561	728
Španjolska	33.128	46.528.024	712
Finska	3.318	5.503.297	603
Češka	5.406	10.578.820	511
Italija	30.708	60.589.445	507
Poljska	12.604	37.972.964	332
Portugal	2.060	10.309.573	200
Rumunjska	3.620	19.644.350	184
Slovenija	369	2.065.895	179
Slovačka	867	5.435.343	160
Bugarska	848	7.101.859	119
Grčka	1.224	10.768.193	114
Estonija	72	1.315.635	55
Litva	154	2.847.904	54
Hrvatska	199	4.154.213	48
Latvija	71	1.950.116	36

Izvor: BEA, Eurostat; obrada: HGK

Postojeći gospodarski odnosi Hrvatske i SAD-a

Sjedinjene Američke Države su najveće svjetsko gospodarstvo promatrano po vrijednosti nominalnog BDP-a. Njihov BDP čini približno 25% globalnog BDP-a. Osim toga, SAD je i drugi najveći svjetski izvoznik (iza Kine) te najveći svjetski uvoznik. Kad se tome pridoda da je i jedan od najvećih investitora u inozemstvu te jedan od najvećih primatelja inozemnih investicija, jasno je kolika je važnost dobrih gospodarskih odnosa s tom zemljom.

Vrijednosti izravnih ulaganja, u milijunima EUR

	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	Ukupno '93. – Q1 '18.
Izravna ulaganja SAD-a u Hrvatsku, Obveze	-53,9	25,0	-17,6	-55,1	-67,3	22,3	-1,7	20,2	15,4	24,0	136,1
Ukupna izravna ulaganja u Hrvatsku, Obveze	3.655,2	2.257,1	1.066,1	1.022,5	1.154,9	737,1	2.297,5	190,8	1.720,6	1.790,6	33.047,8
Izravna ulaganja Hrvatske u SAD, Imovina	3,8	4,9	0,8	28,9	6,5	-7,4	-1,4	-0,6	-0,8	0,0	47,1

(-) predstavlja veći odljev od priljeva

Izvor: HNB; obrada: HGK

U tom kontekstu potrebno je napomenuti da Hrvatska ima relativno slabe pokazatelje gospodarskih odnosa sa SAD-om. Hrvatska u SAD izvozi oko 4% ukupne vrijednosti svog izvoza, dok uvoz iz SAD-a predstavlja tek 1% vrijednosti ukupnog uvoza. Podaci o razmjeni usluga također nisu ništa bolji, odnosno posljednjih se godina udio SAD-a u izvozu usluga Hrvatske kretao do 3%, a udio uvoza do 4%. Razvijenije odnose ne prikazuju ni podaci o međusobnim izravnim inozemnim ulaganjima. Hrvatska je tako prema SAD-u ostvarila približno 1% svojih inozemnih ulaganja (uz sve metodološke nedostatke takvog podatka), a iz te zemlje je pristiglo tek oko 0,4% ukupnih ulaganja u Hrvatsku.

Vrijednosti robnog izvoza i uvoza prema SAD-u, milijuni EUR

	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.
Izvoz	222,0	255,6	281,9	246,7	216,9	269,0	456,0	546,3
Uvoz	327,2	372,7	134,5	167,6	151,9	162,6	188,8	143,8
Ukupna robna razmjena	549,2	628,3	416,5	414,3	368,9	431,6	644,8	690,1

Izvor: DZS; obrada: HGK

Razlozi za potpisivanje sporazuma sa SAD-om

Američka gospodarska komora u Zagrebu izradila je sredinom ove godine analizu koja se odnosi na potencijalni sporazum o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja između Hrvatske i SAD-a. U skladu s tom analizom, u kojoj se navodi da unatoč dobroj gospodarskoj suradnji sporazum još nije potpisan, glavni su razlozi za potpisivanje iz američke perspektive:

- povećanje ulaganja iz Hrvatske u SAD, postojeće kumulativne porezne stope u SAD-u su više nego u Hrvatskoj i destimulirajuće djeluju na tvrtke iz Hrvatske

- činjenica da su sporazumi o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja znak dobrih odnosa SAD-a i drugih zemalja te se gotovo mogu smatrati standardom u međusobnim odnosima
- potreba za jednakim tretmanom svih EU članica
- veća transparentnost međusobnih gospodarskih odnosa jer trenutna situacija potiče tvrtke s obje strane da posluju preko podružnica registriranih u drugim zemljama
- niži administrativni troškovi i financijski izdaci koji nastaju zbog poslovanja preko podružnica u drugim zemljama, posebno u kontekstu novih globalnih pravila koja dodatno reguliraju takvo poslovanje
- veći i jeftiniji transfer znanja i iskustva, posebno za male i srednje tvrtke te tvrtke u IT sektoru
- bolji porezni tretman državljana SAD-a koji rade, borave ili su vlasnici nekretnina u Hrvatskoj. Zasad je moguće dvostruko oporezivanje s obzirom na to da obje zemlje primjenjuju svoja porezna pravila.

Američka gospodarska komora je napravila i tablični prikaz utjecaja dvostrukog oporezivanja na tvrtku u Hrvatskoj u stopostotnom vlasništvu američke tvrtke. Takva tvrtka mora platiti 18% poreza na dobit u Hrvatskoj te porez na kamate, naknade i dividende, tako da je ukupan iznos kamata, naknada i dividendi isplaćen američkom vlasniku osjetno manji nego što bi bio u slučaju da je sporazum potpisan.

Društvo s ograničenom odgovornošću u Hrvatskoj u vlasništvu američke kompanije	Bez sporazuma 000 USD	Sa sporazumom 000 USD
Ukupan prihod	1.000,00	1.000,00
Ukupni troškovi	-500,00	-500,00
Kamate na zajam isplaćene američkom vlasniku	-85,00	-100,00
Porez na isplaćene kamate (15%) - porez po odbitku	-15,00	0,00
Naknade isplaćene stranom vlasniku	-85,00	-100,00
Porez na naknade isplaćene stranom vlasniku (15%) - porez po odbitku	-15,00	0,00
Dobit prije oporezivanja	300,00	300,00
Porez na dobit (18%)	-54,00	-54,00
Dobit nakon oporezivanja	246,00	246,00
Dividenda isplaćena stranom vlasniku	-216,48	-246,00
Porez na isplaćene dividende (12%) - porez po odbitku	-29,52	0,00
Neto	0,00	0,00
Porez na dobit	-54,00	-54,00
Porezi po odbitku ukupno	-59,52	0,00
Ukupno plaćeno poreza	-113,52	-54,00

Izvor: Američka gospodarska komora u Zagrebu

Isto vrijedi i za poslovanje hrvatskih tvrtki na području SAD-a čije je poslovanje zbog izostanka sporazuma o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja skuplje i nekonkurentno u odnosu na tvrtke iz država koje su sporazum potpisale. Pritom je opterećenje još veće od navedenog primjera jer su u SAD-u sve tri stope poreza po odbitku 30% (za zemlje koje nemaju potpisan sporazum). To se posebno odnosi na hrvatske IT tvrtke koje su u znatnijoj mjeri prisutne na tržištu SAD-a.

Zbog navedenog se može lako uvidjeti destimulirajući utjecaj dvostrukog oporezivanja na kretanje međusobnih ulaganja i širenje poslovanja.

Postojeće aktivnosti oko potpisivanja sporazuma

Pripreme za potpisivanje sporazuma o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja između Hrvatske i SAD-a započele su davne 1995. godine, a godinu dana poslije razmijenjeni su tipski modeli ugovora i informacije o hrvatskom poreznom modelu. Međutim, tih godina nije došlo do službenog početka pregovora. Porezna uprava je više puta inicirala njihov početak, pri čemu se 2008. godina, godina neposredno pred pristupanje Hrvatske u NATO savez i godina u kojoj je američki predsjednik George Bush posjetio Hrvatsku, činila kao najizglednija za potpisivanje sporazuma (SAD ima potpisane sporazume sa svim članicama NATO-a), ali je zbog dugotrajnosti potrebnih procedura u obje zemlje prilika propuštena. Nakon toga je bilo još nekoliko inicijativa, ponajprije s hrvatske strane, a posljednja je inicijativa došla od Američke gospodarske komore u Hrvatskoj koja je svojoj matičnoj kući predstavila svoju publikaciju „Argumenti u korist potpisivanja ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja između Hrvatske i Sjedinjenih Američkih Država“. O potpisivanju sporazuma o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja i ukidanju viza razgovaralo se i pri posjetu ministrice vanjskih i europskih poslova SAD-u u rujnu ove godine, ali se i dalje ne spominju konkretni pomaci. Pritom ipak treba napomenuti da već postoji suradnja poreznih vlasti Hrvatske i SAD-a putem FATCA sporazuma potpisanog početkom 2015. godine. Taj sporazum predstavlja obvezu financijskih institucija da putem nadležnih poreznih uprava jednom godišnje dostavljaju poreznim upravama druge zemlje izvještaj s podacima o financijskim računima i imovini u vlasništvu državljana te zemlje.

Zaključno

Hrvatska i SAD imaju dobre gospodarske odnose, ali je stvarna gospodarska suradnja relativno malog obujma, ponajprije zbog velike udaljenosti, ali i drugih razloga. Hrvatska je tako znatno orijentirana na zajedničko tržište Europske unije, a i tvrtke iz SAD-a su u znatnoj mjeri orijentirane na veliko domaće tržište te na zemlje američkog kontinenta. Međutim, suradnja postoji. Uz znatan izvoz oružja i farmaceutskih proizvoda u SAD, Hrvatska s najvećim svjetskim gospodarstvom ostvaruje znatan robni suficit. Ostvareno je i nekoliko vrijednih investicija iz SAD-a u Hrvatsku, ali s različitim rezultatima. Možda je najpoznatija investicija bila kupovina Plive od Barra 2006. godine, ali je 2008. godine Barr prešao u vlasništvo izraelske Teve. Željezaru Sisak je 2007. godine kupio američki CMC, ali ju je 2012. godine prodao talijanskom investitoru. Poznato je i ulaganje gospodina Steva Bubala u poljoprivrednu tvrtku Vrana, a od novijih je investicija među

važnijima kupnja Nove TV od United Group u vlasništvu američkog KKR Investment te partnerstvo kompanije Island Global Yachting u realizaciji projekta izgradnje Marine kod Šibenika. S druge strane, zbog osvajanja globalnog tržišta i privlačenja kapitala, veći je broj hrvatskih IT tvrtki koje su svoja sjedišta ili predstavništva otvorile u SAD-u (Farmeron, Bellabeat, CodeAnywhere, Repsly, Shoutem).

Iz toga se može zaključiti da postojeći porezni sustav nije zaustavio investicije i poslovanje, ali naravno postoji konsenzus o tome da bi ih potpisivanje sporazuma o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja dodatno povećalo. Međutim, teško je ocijeniti konkretne efekte tog sporazuma te postoje mišljenja da bi on u prvome redu pomogao postojećim investitorima smanjujući im porezno opterećenje i povećavajući konkurentnost, ali da ne bi polučio veće rezultate u privlačenju novih investicija ili širenju poslovanja hrvatskih tvrtki u SAD-u. Kako ističu pojedini analitičari, efekti takvog sporazuma veći su tamo gdje je razvijenija gospodarska suradnja, a ona je, promatrano po udjelima u različitim pokazateljima, za obje zemlje niska. To ipak ne bi trebalo utjecati na želju za potpisivanjem sporazuma, ponajprije sa strane Hrvatske jer ostati jedina članica EU i NATO-a pa onda i jedina članica koja ima lošije uvjete u poslovanju sa SAD-om u odnosu na druge članice svakako nije dobro za Hrvatsku.

KRATICE

RH	Republika Hrvatska
EU	Europska unija
EU10	Deset članica EU iz srednje i istočne Europe
SAD	Sjedinjene Američke Države
HGK	Hrvatska gospodarska komora
NATO	Sjevernoatlantski savez
DZS	Državni zavod za statistiku
BDP	Bruto domaći proizvod
EUR	Euro
USD	Američki dolar
IT	Informacijska tehnologija
FDI	Foreign direct investment
BEA	US Bureau of Economic Analysis
FATCA	Foreign Account Tax Compliance Act

Opće napomene:

Ovu analizu izrađuje i za nju je odgovoran HGK. Informacije, mišljenja, analize i zaključci temelje se na javnim statističkim i ostalim podacima iz izvora u čiju se potpunost i točnost HGK pouzdaje, ali za koje ne jamči. Utoliko su informacije, mišljenja, analize i zaključci u ovoj publikaciji podložni promjenama koje ovise o promjenama izvora informacija te o promjenama koje nastupe od trenutka pisanja teksta do njegova čitanja. Ova publikacija ili njeni dijelovi ne mogu se kopirati ili na bilo koji drugi način reproducirati bez navođenja izvora.